

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ

Одеса 2023

Наукове видання

Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеського національного технологічного університету,
протокол № 14 від 20.06.2023 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Технічний редактор Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова: Іванченкова Л.В., д.е.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Агунова Л.В., к.т.н., доцент

Артеменко С.В., д.т.н., професор

Басюркіна Н.Й., д.е.н., професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Бордун Т.В., к.т.н., доцент

Верхівкер Я.Г., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Гаркович О.Л., к.б.н., доцент

Добрянська Н.А., д.е.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., професор

Філіпенко О.І., к.філ.н., доцент

Згадова Н.С., к.е.н., доцент

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Капустян А.І., д.т.н., доцент

Коваленко О.О., д.т.н., професор

Косой Б.В., д.т.н., професор

Котлик С.В., к.т.н., доцент

Козак К.Б., д.е.н., професор

Лагодієнко В.В., д.е.н., професор

Лебеденко Т.Є., д.т.н., професор

Ломовцев П.Б., к.т.н., доцент

Макаринська А.В., д.т.н., професор

Ніколюк О.В., д.е.н., професор

Немченко В.В., д.е.н., професор

Осадчук П.І., д.т.н., доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Солоницька І.В., к.т.н., доцент

Седікова І.О., д.е.н., професор

Сергеева О.Є., д.ф.-м.н., професор

Семенюк Ю.В., д.т.н., професор

Симоненко Ю.М., д.т.н., професор

Скрипніченко Д.М., к.т.н., доцент

Соловей А.О., к.т.н., доцент

Струк Б.І., к.п.н., доцент

Тіплов О.С., д.т.н., професор

Тележенко Л.М., д.т.н., професор

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Ткачук Г.О., д.е.н., професор

Фесенко О.О., к.т.н., доцент

Хобін В.А., д.т.н., професор

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Одеський національний технологічний університет

Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів.

Міністерство освіти і науки України. – Одеса: 2023. – 395 с.

УДК 502.33:630

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ОРІЄНТИРИ ЛІСОРЕСУРСНОГО РОЗВИТКУ НА ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ЗАСАДАХ

Гладкий І.В., аспірант

Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

Комплексне та багатоцільове значення лісових екосистем підводить ліс до рангу особливої екологічної цінності сталого розвитку окремих регіонів і країни в цілому. Все це виводить лісоресурсну сферу з вузьких рамок лісогосподарського виробництва та лісокористування до управління лісами в рамках екосистем, що відбиває триєдину економічну, екологічну і соціальну сутність лісів. У зв'язку з поглибленням економічних, соціальних і екологічних проблем сучасного суспільного розвитку (які є наслідком господарської діяльності і безпосередньо пов'язані зі станом лісоресурсної сфери) у лісовій політиці і практиці лісовирощування відбувається зміщення акцентів до екологічної складової, що зумовило поглиблення принципів стійкого лісокористування, екосистемного лісівництва [1, с. 78-85], а також формування системи сталого управління лісовим господарством та механізмів соціально-екологічної відповідальності.

У межах необхідності дослідження економічних засад розвитку підприємництва в лісоресурсній сфері нами в інтегральному вигляді сформовано функціональну схему лісового комплексу. При цьому відмітимо, що в праці І.Я. Антоненко [2] сформовано та узагальнено ключові поняття, що стосуються розуміння лісоресурсного комплексу: територіально-соціально-економічна система, лісоресурсний простір, лісоресурсні компоненти, лісоресурсні підкомплекси.

Так, територіально-соціально-економічну систему (ТСЕС) формують суб'єкти господарювання, які знаходяться в тісних взаємозв'язках та визначають структуру виробничих процесів на певній території. При цьому ТСЕС поділяється на ряд функціональних підсистем: регулюючу, виробничу та соціально-екологічну, які визначають сталий розвиток регіону. До структури ТСЕС входить природно-ресурсна підсистема, яка представляє собою сукупність природних ресурсів (земельних, лісових, водних, нерудних та корисних копалин), що використовуються в процесі суспільного виробництва [3].

Далі слід відмітити, що для розуміння сутнісно-змістовної основи лісового (лісоресурсного) комплексу та особливо лісоресурсної сфери важливе значення має поняття лісоресурсного простору, яке сформовано на основі уявлення про фізичний і економічний простір. Так, *лісоресурсний простір* визначається як певне середовище знаходження і розвитку галузевих структур (підкомплексів) лісового комплексу, вираженого в якісних і кількісних характеристиках, сформованих на певній території з метою максимально можливого забезпечення регіонів і країни в цілому лісовими ресурсами без нанесення шкоди економічному простору та довкіллю. Таким чином, лісоресурсний простір являє собою середовище, де в просторовому відношенні раціонально розміщені лісові екосистеми, лісогосподарські підприємства, лісозаготівельні і лісопереробні виробництва, які виробляють продукцію для внутрішніх і зовнішніх потреб [4].

При цьому, елементарним об'єктом лісоресурсного простору є лісовий масив, що складається із земельного угіддя, породного складу лісових насаджень, їх вікової структури, певних лісорослинних умов. Це так звана лісова екосистема, або локалітет, у географічному розумінні.

Лісоресурсний комплекс як вагома складова територіально-економічно-соціальної системи узагальнено представляє собою сукупність лісосировинного підкомплексу

(комплексних підприємств), лісопереробного підкомплексу та рекреаційно-лісозахисного комплексу. До їх складу, залежно від їх місцезонашування і обсягу діяльності, можуть бути віднесені лісові ресурси (лісові екосистеми), окремі лісові підприємства чи інтегровані підприємницькі структури (лісогосподарські, лісоексплуатаційні, деревообробні, лісорекреаційні, лісозахисні структури тощо) в межах адміністративно-територіальних утворень, а також різні об'єкти інфраструктурного забезпечення та інституції [4]. Також *лісоресурсний комплекс* визначається як просторово і ресурсно ідентифікований об'єкт лісу, що включений у процес господарського освоєння і забезпечує його нормальне технологічне та соціально-культурне функціонування. Різні виробничі структури, що об'єднуються в комплекс, пов'язуються організаційно, технічно і технологічно, а економічна самостійність їх при даній формі спростовується, оскільки спеціалізовані виробництва перетворюються в багатогалузеві [5].

Поняття «лісоресурсна сфера», як свідчить аналіз наукових публікацій, майже не розглядається, оскільки є синонімом лісоресурсного комплексу. Так, наприклад, в роботі [6] лісоресурсна сфера розглядається як поєднання різного рівня виробничих структур, в результаті якого здійснюється ефективне суміщення ресурсних компонентів лісогосподарського виробництва, лісоексплуатації, деревообробки, використання екологічних і соціальних функцій лісу, мисливства і побічного лісокористування.

Таким чином, у загальному плані *лісоресурсна сфера* розглядається нами як гармонічне поєднання господарських структур та інших зацікавлених сторін різного ієрархічного рівня з відповідною системою організаційно-економічних, економічних та соціально-економічних відносин у сфері багатоцільового використання та відтворення лісових ресурсів у межах лісоресурсного простору на міжгалузевій основі з урахуванням принципів глобального лісового господарства.

Слід зауважити, що поряд із дефініціями «лісоресурсний комплекс» та «лісоресурсна сфера» часто вживаються й суміжні з ними поняття «лісовий сектор» і «лісовий комплекс». Так, у ринкових умовах господарювання лісовий сектор розглядається як поєднання сфери обігу продукції, що виробляється, а також коштів, які утворюються на базі використання лісових ресурсів. Лісовий сектор розглядається і як частина національного економічного комплексу, яка має свою специфічну структуру і охоплює значно ширшу сферу економіко-правових відносин, ніж лісовий комплекс, який стосується здебільшого організаційно-виробничих стосунків суб'єктів цього виду господарської діяльності. Тут слід констатувати, що дослідження та осмислення основ сталого, екологічно збалансованого розвитку лісоресурсного комплексу пов'язується з лісогосподарюванням.

Дослідження показують, що покращання та досягнення оптимальних лісоекологічних параметрів розвитку лісоресурсної сфери в умовах реформування та ринкової орієнтації організації лісового господарства, а також необхідності покращання фінансово-економічних відносин у сфері використання відтворення лісових ресурсів, обумовлює необхідність екологізації розвитку підприємницького лісогосподарювання.

Науковий керівник – к.е.н., доцент Шалений В.А.

Література

1. Бистряков І.К. Оцінка земельно-ресурсного потенціалу в контексті просторової організації земле господарювання та розвитку економічного простору. Економічний простір і динаміка розвитку продуктивних сил України : теоретико-методичні основи дослідження; за ред. д.е.н., проф., члю-кор. НАН України Б. М. Данилишина. – К.: РВПС України НАН України, – С. 47-55.
2. Антоненко І.Я. Економічні пріоритети модернізації лісоресурсного комплексу

України : макроекономічні важелі / За ред. д.е.н., проф., член-кор. НАН України Б.М. Данилишина. – К.: КУТЕП Інформ, – 2018. – 359 с.

3. Грабовська Л.М. Еколого-збалансоване природокористування в умовах поліфункціональності територій : [монографія]. – Херсон: Вид-во ХДУ, – 2018. – 414 с.

4. Донець Л.І. Основи підприємництва : навчальний посібник / Л.І. Донець, Н.Г. Романенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2016. – 320 с.

5. Забарський В.К. Основи підприємництва та бізнесу. За ред. доцента В.К. Забарського. – Вінниця. НОВА КНИГА, 2014. – 464 с.

6. Малюга В.М. Захисні лісові насадження – важливий структурний елемент у формуванні національної екологічної мережі. Лісництво і агролісомеліорація : зб. наук. праць. – Харків. УкрНДЛГА. – 2018. – Вип. 113. – С. 150-158.

УДК 656.07

REGARDING IMPROVING THE EFFICIENCY OF INTERNATIONAL ROAD TRANSPORTATION OF PARTY CARGO IN LOGISTICS CHAIN

**R. Zagora, graduate student
Odessa National Technological University, Odessa**

A distinctive feature of the operation of new logistics technologies for the delivery of containerized cargo (TPA) in long-distance traffic is the formation of permanent operational-organizational and permanent informational, management "chain" structures. The implementation of logistics technologies is also associated with the need to improve and increase the efficiency of management and organizational functions of the physical flow processes of moving goods and information. The logistic approach to the organization of cargo delivery by road means a new methodological content, which consists in the fact that the main component of the delivery process should be the design of a rational variant of transport service. Design means the search for the best organizational and technological solutions that ensure the maximum efficiency of cargo delivery. The purpose of their work is the formation of a set of alternative options for TTS delivery of TSHV by road transport in long-distance traffic [1].

The main factors affecting the cost of goods transported in batches are their delivery distance, vehicle mileage between adjacent delivery points on the route, its carrying capacity and its reserve ratio, the average volume of cargo delivered to one point on the route and the coefficient of demand variation. Based on the developed analytical models of the transportation of these cargoes and the conducted experiments, the laws of the influence of car parameters and demand on the total costs of delivery of the specified cargoes were determined, the optimal values of the car's carrying capacity and its reserve ratio were determined, which helps to minimize the costs of delivering these cargoes. A method of choosing a car with optimal carrying capacity is proposed, which ensures a reduction in cargo delivery costs, taking into account losses from untimely or incomplete fulfillment of a transportation order [2].

Therefore, it is expedient to study the logistics chains of international road transportation of goods, taking into account an individual approach to customers, and to determine new ways of increasing the efficiency of such transportation.

Ukrainian and foreign scientists have and will continue to deal with issues of improving the transport process of cargo delivery in international road transport. Each of the authors offers his scientific developments to improve the efficiency of international road freight transportation.

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO STRATEGIC MANAGEMENT OF TERRITORIAL DEVELOPMENT UNDER THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION	
Lagodienko M.	359
ANALYSIS OF SCIENTIFIC APPROACHES TO THE FORMATION OF INTERNATIONAL MARKETING CONFECTIONERY	
Malyuk O.	361
ПЕРЕДУМОВИ ВИКОРИСТАННЯ КОНЦЕПЦІЙ МАРКЕТИНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ	
Немчинінов Є.В.	364
ТЕОРЕТИЧНИЙ ПІДХІД ДО СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ	
Шевченко В.І.	367
ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	
Ткаченко Д.С.	370

РОЗДІЛ 9 – ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИНИЦТВА

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ХІМІЧНОГО СКЛАДУ МОЛОКА КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ СТЕПОВОЇ ПОРОДИ	
Криклива Діана.	375
ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ З ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ МОЛОКА НА ОСНОВІ ЗНАНЬ БІОЛОГІЇ, ФІЗИКИ І ХІМІЇ МОЛОЧНОЇ СИРОВИНИ	
Кучер Аліна, Горбатюк Аліна.	376
ВПЛИВ ЯКОСТІ МОЛОКА-СИРОВИНИ НА ЙОГО ПЕРЕРОБКУ У КИСЛОМОЛОЧНІ НАПОЇ ОЗДОРОВЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	
Федорчук Дарія.	377
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ МОЛОКА НА РИНКУ м. ОДЕСИ	
Ткач Дмитро.	379
ДОСВІД ВИРОБНИЦТВА СИРІВ ПРЕМІУМ КЛАСУ НА МІНІ-СИРОВАРНІ	
Чудік Руслана, Фесенко Дмитро.	380
ВПЛИВ ЯКОСТІ МОЛОКА КОРІВ ГОЛЬШТИНСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРІД НА ЯКІСТЬ БІЛКОВИХ ПРОДУКТІВ	
Гуляєва Аліна, Кравченко Софія, Нестеренко Родіон.	381